



ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 28/11/2022

Της: Σοφίας – Χάιδως Ασημακοπούλου, Βουλευτού Β΄ Πειραιά

ΠΡΟΣ: Τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Τον κ. Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών
Τον κ. Υπουργό Προστασίας του Πολίτη
Τον κ. Υπουργό Οικονομικών

ΘΕΜΑ: «Οι “διαβάσεις άγριας ζωής” ως αναγκαία περιβαλλοντική οδική παρέμβαση»

Κύριοι, κύριοι Υπουργοί,

Η κατασκευή νέων ή η επέκταση ήδη υπαρχόντων δρόμων, διαταράσσει τους βιοτόπους αρκετών ζώων. Οι συγκρούσεις μεταξύ ζώων και οχημάτων είναι ιδιαίτερα συχνές και συνήθως, καταλήγουν με την απώλεια της ζωής των άγριων ζώων. Συχνά, οι συγκρούσεις αυτοκινήτων με διερχόμενα ζώα, όπως αγριογούρουνα, ζαρκάδια και αρκούδες, είναι σφοδρές, με αποτέλεσμα, αρκετοί άνθρωποι να χάνουν ακόμα και τις ζωές τους ή να τραυματίζονται σοβαρά. Επίσης, από την ως άνω αμέλεια της Πολιτείας δαπανώνται χρήματα για την απομάκρυνση των ζώων, την επισκευή αυτοκινήτων, τον καθαρισμό των δρόμων και τα έξοδα ιατρικής περίθαλψης. Στις Ηνωμένες Πολιτείες μόνο, εκτιμάται ότι, τα οδικά συστήματα επηρεάζουν την οικολογία του ενός πέμπτου της χερσαίας έκτασης της χώρας και ότι οι συγκρούσεις οχημάτων – ζώων κοστίζουν στο κράτος 8 δισεκατομμύρια δολάρια τον χρόνο. Συμβαίνουν, δε, περισσότερα από ένα εκατομμύριο τέτοια δυστυχήματα, ετησίως, στα οποία, εκτός από τα ζώα, τραυματίζονται και οι άνθρωποι – περίπου 200 πεθαίνουν κάθε χρόνο, σύμφωνα με την Εθνική Αρχή Ασφάλειας Κυκλοφορίας. Και ο αριθμός αυτών των θανατηφόρων ατυχημάτων αυξάνεται, συνεχώς. Επιπλέον, στις Η.Π.Α. υπάρχουν 21 απειλούμενα είδη, των οποίων η επιβίωση απειλείται, περαιτέρω, από την θνησιμότητα λόγω των αυτοκινητιστικών ατυχημάτων.

Όπως γίνεται αντιληπτό, οι «διαβάσεις άγριας ζωής» είναι κάτι περισσότερο από μια απλή οδική σήμανση, όπως του ορίου ταχύτητας στην εθνική οδό. Μπορούν να σώσουν εκατομμύρια άγρια ζώα από βέβαιο θάνατο. Είναι μια λύση, που τα τελευταία χρόνια, υιοθετείται όλο και πιο συχνά, σε ολόκληρο τον κόσμο. Στην Ελλάδα, την περίοδο 2009 – 2020, σκοτώθηκαν 116 αρκούδες, δηλαδή, σχεδόν το 1/4 του πληθυσμού της αρκούδας. Τα περισσότερα ατυχήματα καταγράφηκαν στην Δ. Μακεδονία. Η «Εγνατία Οδός ΑΕ» υλοποίησε ένα πρόγραμμα παρακολούθησης, τοποθέτησε έναν ψηλό και ενισχυμένο φράκτη και δημιούργησε 149 υπόγεια περάσματα για τα άγρια ζώα. Όμως, δεν φαίνεται να έχουν γίνει παρόμοιες παρεμβάσεις σε άλλες περιοχές της Ελλάδας.

Όσον αφορά στην Ιόνια Οδό, ο σχεδιασμός άφησε εντελώς εκτός τα οικοσυστήματα, τα οποία διασχίζει ο αυτοκινητόδρομος και από τα οποία, άλλα ανήκουν στο δίκτυο «Natura 2000», ενώ, άλλα είναι αναγνωρισμένα καταφύγια άγριας ζωής, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία. Βέβαια, σε κάθε περίπτωση, ακόμη και μη προστατευόμενων περιοχών, ο σχεδιασμός ενός τόσο μεγάλου έργου πρέπει να διασφαλίζει και την προστασία του περιβάλλοντος ή τουλάχιστον, τον μικρότερο δυνατό αρνητικό αντίκτυπο σε αυτό. Ένας μεγάλος, περικλειστος αυτοκινητόδρομος, όπως η Ιόνια Οδός, κόβει κάθε επικοινωνία, δυνατότητα μετακίνησης και ανταλλαγής πληθυσμών μεταξύ των οικοσυστημάτων ή ακόμη και μετακινήσεων, που είναι απαραίτητες για την επιβίωση των άγριων ζώων, όπως π.χ. για την εύρεση τροφής ή νερού.

Σε όλο τον κόσμο, οι περιβαλλοντολόγοι χρησιμοποιούν όλα τα είδη των μεθόδων για να κρατήσουν ασφαλή τα ζώα από τους θανάτους στους δρόμους, μιας και οι βιότοποί τους καταστρέφονται. Όλο και περισσότερο, οι «πράσινες γέφυρες» χρησιμοποιούνται σε όλο τον πλανήτη για την διάσωση της άγριας ζωής, βοηθώντας τα ζώα να περνούν με ασφάλεια πάνω (ή κάτω) από τους πολυσύχναστους αυτοκινητόδρομους, επιτρέποντάς τους να συνεχίσουν την πορεία τους στο φυσικό τους περιβάλλον, στο οποίο υπάρχουν παρεμβάσεις από ανθρώπινους φραγμούς. Οι υπερυψωμένες διαβάσεις, μπορεί να είναι δαπανηρές, υπερβαίνοντας τις τυπικές πιστώσεις του προϋπολογισμού των τοπικών και περιφερειακών Αρχών οδικής κυκλοφορίας. Ωστόσο, μακροπρόθεσμα οι κατασκευές αυτές αποδεικνύονται αποδοτικές, τόσο οικονομικά, όσο και περιβαλλοντικά.

Με δεδομένα όλα τα παραπάνω,

Ερωτώνται οι κ. κ. Υπουργοί:

- 1.** Συμφωνείτε στο ότι, η απουσία ικανού αριθμών «διαβάσεων άγριας ζωής» στο δίκτυο εθνικών οδών της χώρας μας είναι ένα περιβαλλοντικό, οικονομικό και κοινωνικό πρόβλημα, που θα πρέπει να αντιμετωπισθεί;
- 2.** Είναι στις προθέσεις σας η κατασκευή και η εγκατάσταση «περασμάτων άγριας ζωής» στους ήδη υπάρχοντες οδικούς άξονες, που διέρχονται από περιοχές προστασίας της βιοποικιλότητας;
- 3.** Είναι στις προθέσεις σας η δια της σχετικής νομοθέτησης επιβολή, από το στάδιο του σχεδιασμού, της πρόβλεψης για την κατασκευή «διαβάσεων άγριας ζωής» σε κάθε δημοπράτηση για την κατασκευή νέων ή για την επέκταση ήδη υπαρχόντων οδικών αξόνων, εντός της Ελληνικής Επικράτειας;

Η Ερωτώσα Βουλευτής

ΣΟΦΙΑ – ΧΑΪΔΩ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ